

קלטת 21א

...אה, בתקופה האחרונה
[כשהגעתי למרדכי]
אה, אה?
[אני אצלו בבית לפעמים]
כן?
[הוא נותן, הוא נותן לי לאכול]
יש לך {הורים}? יש לך..
[כן, בכפר סבא אני גר]
בכפר סבא? בכפר סבא אתה מכיר את אהרון?
[כן]
אהרון פץ?
[כן, אני מכיר]
כן?
[הוא מכיר את המשפחה שלי, כן אנחנו..]
אה
[....]
[את אהרון אני מכיר]
[זאת אומרת] האבא הוא דתי?
[כן, דתיים, כל המשפחה דתיים]
כן?
[משפחה מאד גדולה, כן]
[עובדי אדמה, הם עובדי אדמה, כל המשפחה עובדי אדמה]
כן?
[כן]
יש שמה, יש שם אדמה?
[כן, כן]
[אבל זה מזרחי, זה..]
{..}
[אבל אנשים מסורים לעם, לעבודה ו..]
טוב
[אתה זוכר את זה]
{..}
[אבל באמת איך, איך מצאת אומץ?]
יש שני דברים בעולם
[כן]
יש עולם, ויש ברסלב, כן
[אבל איך, איך מצאת אומץ?]
רבי.. השם יתברך, אנחנו עושים ברכה בכל יום "הנותן ליעף כח..", נו..
[איך מצאת אומץ לעמוד נגד..]
"הנותן ליעף כח.."
[הם היו אומרים לך: "מי אתה? מי אתה? שאתה יכול לעמוד נגדנו", כן?]
אבל נתבטלו, אני הייתי יתוש קטן, אבל, אבל..
[חדרת עמוק]

כן
 [באיזה ארץ גרת?]
 [הרב מטבריה]
 טבריה
 [טבריה]
 [טבריה]
 [האבא שלו נולד בטבריה]
 [...]
 (לא מבין) אני התפללתי בטבריה, כן
 ויש הרבה לספר, זה היה..
 נולדתי בטבריה ונתגדלתי בין גדולי תורה ולמדנים גדולים, וחרדים לבר השם ו..
 אבל עניין רבינו, עניין אחר {לגמרי}, זה עניין, זה, כן, זה עניין מיוחד
 [מתי הגעת לברסלב? באיזה שנה?]
 זמן לא חשוב
 [כי בהתחלה הרב לא היה בברסלב]
 לפני, לפני שבעים שנה
 [...]
 יותר
 [...]
 לפני שבעים שנה ויותר, ואז היה התנגדות כזה..
 [.....]
 שלא רצו לנגוע בספר ברסלב
 [שמעתי שהרב קוק למד גם בספרי ברסלב]
 כן, כן, כן, אני יודע, אני ראיתי ואני דיברתי אתו
 [כן?]
 כן, כן
 [סבא, שמעתי שהחפץ חיים, שמעתי על החפץ חיים]
 נו
 [שהיה לו תלמיד בישיבה שלו בפולניה, מתתיהו כהן מאומן, רב מתי, רב מתתיהו כהן]
 מתתיהו?
 [כהן]
 כהן? כן, כן
 [הוא היה אצלו]
 נו, כן?
 [הוא היה אצלו, היה גם כהן, אז הוא למד בישיבה שלו]
 נו
 [בפולניה]
 נו
 [ובחזרה לאומן החפץ חיים סחב את המזוודות שלו
 הוא ליווה אותו לרכבת וסחב לו את המזוודה]
 כן?
 [האבא שלי קיבל סמיכה מהחפץ חיים]
 [כן?]
 [אולי אחד, האבא שלי קיבל סמיכה מהחפץ חיים]
 קיבל?
 [האבא]

קיבל סמיכה
 [אחד אולי מ.. היה..]
 אוי
 [אבל הוא גם, הוא היה, אני לא יודע אם הוא היה..]
 הוא לא היה חסיד ברסלב אבל, החפץ חיים]
 אוי, כן, כן, תחזיר פה
 [נו, נשיר שיר, צריכים לשיר שיר, נשיר שיר, שיר של רבי ישראל קרדונר..]
 אה..
 [....]
 {...}, זה רבי ישראל קרדונר, זה היה שנתיים וחצי אחרי שנפטר רבי ישראל קרדונר
 מצאתי את זה בספר, פתחתי ספר
 אני הייתי חולה, וכולם אמרו בישיבה, וכל העיר אמרו:
 "שסוף של חסידי ברסלב, הם נעשים משוגעים, כן, זה הסוף"
 אז אני, אני גם כן נפלתי למחלת נפש
 [ככה הם אמרו?]
 הייתי בדיכאון
 [אה]
 אז הם אמרו:
 "ככה הוא הסוף של חסיד ברסלב, סוף כל סוף הם נעשים משוגעים"
 [אז הם לא האמינו לזה?]
 אז..
 [לא, זה לפני שהוא מצא את הפתק]
 [אה, לפני..]
 אז היה לי התבודדות ובכיתי לפני השם:
 "אני גורם ביזיון לברסלב, תרפא אותי"
 ביקשתי מהשם יתברך שייקח ממני הדיכאון, העצבות והמחלה
 נו, בא על מחשבתי, כמו שאחד נכנס בפנים ואומר לי בתוקף:
 "תכנס להחדר שלי.."
 אני הייתי בישיבה, זה הישיבה, וזה החדר שלי
 "תכנס לחדר שלך ותפתח את הארון ותוציא ספר ותפתח אותו, איזה ספר שהוא
 רק תניח היד על איזה ספר ותוציא אותו ותפתח אותו"
 ואני, ועשיתי כן, פתחתי את הספר והיה זה המקורי, זה צילום, לא היה..
 [המקורי פה?]
 לא
 [לא]
 [הוא יכול לראות את זה? הוא יכול?, יש לך את זה פה]
 אין לי, אין לי, הוא, הוא במוסד
 [.....]
 [.....]
 הוא במוסד, אבל זה אותו דבר, זה, זה אותו דבר {בדיוק}
 אוי וי..
 [..אני רוצה..]
 הוא, וזה לא היה זה
 [אני אומר: אם רואים את המקור]
 אה?
 [הראשון, אם רואים את הראשון, אז יש קדושה גדולה]

אה
[אבל ככל שזה הולך ונהיה יותר ויותר]
{...}
[זה מתרחק מהקדושה]
{...}
[הכי טוב לראות את הראשון]
אבל רואים ממש האותיות כמו שכתוב {בנייר הראשון}
[....]
וודאי, בוודאי
[מי קיבל? הוא קיבל]
אבל, אבל..
[זה נכון]
[.....]
[הוא העדות של פתק]
(סבא צוחק)
[זה נכתב אליו..]
זה נכתב לכל אחד מישראל
[יוא, אבל..]
"מאד היה קשה לי לרדת אליך"
[..זה נכתב משש ביליון אנשים שהיו הוא היחידי..]
"תלמידי היקר" זה לכל אחד, מי שלומד ספרי רבינו באמת
בשביל לעבוד את השם
[השם בחר בו]
כן
[נו, נשיר קצת]
[תן לו מנוחה קצת]
אוי, אוי
[נו..]
[בך רבינו..]
[רבי ישראל, אני לא יודע]
[סבא והחברים שרים:
"בך רבינו נגילה, בך רבינו נשמחה, בך רבינו נגילה ונשמחה בך.."
"בְּנֵי נֶחֱמִי נֶחֱמָן מְאוּמָן.."
"מי יתן לי אבר כיונה.."
"בך בטחו אבותינו ותפלטמו, אליך זעקו ונמלטו, בך בטחו ולא בושו.."
"בְּנֵי נֶחֱמִי נֶחֱמָן מְאוּמָן.."]...

...[והיה באוטו הרבה אנשים, יותר מדי אנשים, והגעתי לגילה
לגילה, שכונת גילה פה בירושלים]

אה
[ומשהו אמר לי בראש, הקדוש ברוך הוא, אני לא יודע, זה נס ממש, הוא אמר לי:
"תוריד את האנשים, תשאיר רק אנשים שמותר באוטו"
לקחתי שתיים עשרה, היה מותר רק שבע, רק שבע אנשים באוטו, לקחתי יותר]
[חמישה יותר מדי]
[חמישה יותר אנשים]
[הם בונים ישוב חדש, הם בונים ישוב חדש]

הם בונים..
[ישוב, ישוב חדש]
ישוב חדש, כן
[ביתר, ביתר, ביתר]
[היה לפני גילה שמה, הורדתי את האנ.., חמישה אנשים הורדתי]
{..
[עליתי למעלה בכביש, פניתי שמאלה לכיוון בית לחם, איך שאני פונה עוצרת אותי משטרה
רק... עצרה אותי משטרה, והיו לי בסדר..]
מדוע, מדוע עצרו אותך?
[על מהירות, נסעתי מהר מדי]
אה, אה
[אבל לא משנה, מזל, אחרת היה יותר חמור, אם לא הייתי מוריד את האנשים
היה לי יותר מדי אנשים]
אה, אה
[ממש, אני כל יום עושה את זה, ואף פעם לא הורדתי
רק, רק חסר לי, הורדתי, הורדתי את האנשים]
[שיש... היית עם פתק]
{..
[כן, קיבלתי את הפתק בצהריים, ושמתי אותו בכיס ונתתי..]
[אמרתי לך אני אומר לך מה זה, זה, זה משהו]
{..
[אמרת "נַחַם נַחַם נַחַם מאומן"? או רק]
[רק את הפתק]
[.....]
זה, זה על השולחן, על השולחן, זה על השולחן
[אחר כך..]
כן, הו
[כשהגעתי בדרך חשבתי על זה]
אוי וי
[כשדיברתי עם המשטרה חשבתי על זה]
אה, אה
[חשבתי מה נתן לי את הכח לחשוב באותו רגע להוריד את האנשים, אבל זה..]
אוי וי..
[או שכן או שלא, מי יודע....]
[אם הקדוש ברוך הוא נותן את זה בתור מחשבה...]
[רבנו של עולם....]
שום צדיק לא חתם דבר כזה, הוא, הוא כאן מגלה רבינו, שזה השיר שיתגלה לעתיד
הוא, הוא בעצמו, הוא זה השיר, כן
[.....]
"נַחַם נַחַם נַחַם", 'פשוט, כפול, משולש, מרובע'
"נַחַם נַחַם נַחַם מאומן"
[אז כבר לא צריך להגיד **אנחנו רוצים** משיח, **אנחנו רוצים** רבי נחמן
"נַחַם נַחַם נַחַם מאומן"]
לא צריכים להרהר ולחשוב
רק, רק אנחנו צריכים להכניס דיבוריו בלבנו, וללכת לקיימם
(לא מבין) {איש כזה} כובש כל העולם

והוא מכניס בעולם הרהורי תשובה, ואמונה ו...
 כי זה נעשה מזה פעולות, פעולות גדולות ונפלאות מאד, כן
 והעיקר הוא רבינו הקדוש רבי נחמן
 הוא המפתח של הכל, של האמונה, של התורה, הוא המפתח
 {...}, כן
 סגור, אי אפשר להיכנס
 הוא העיקר היסוד של כל היהדות, של כל אחד ואחד מישראל, מישראל
 וגם כן הוא יתקן כל העולם, אפילו הגויים, זה פלא כזה ש..
 אם, אם אני הייתי אומר את זה, זה לא, לא, אין לו, אין לו, אין שום ערך
 מה? מי אני? מה? מה? אני אומר את זה? מה?
 {השם אומר לי את זה, אני אומר שזה רק הוא}, אני?
 אבל זה לא... {אמונה}
 רבינו הקדוש גילה טיפה מן הים מעניין, מעניין הפלא שלו
 וזה יהפוך כל העולם, כפי שאנחנו לפי שכלנו
 אנחנו רואים שהעולם יורד בכל יום יותר, יותר, יותר, מה שיהיה, {...}
 איך אפשר לתקן?
 אבל רבינו הקדוש כבר הבטיח: "גמרתי ואגמור!"
 אז אין... אז הוא, הוא, הוא יגמור, כן, עמנו ועם כל העולם
 כן, יבוא הזמן
 אני ראיתי זמן שהיה, היה אי אפשר בשום אופן לנגוע בברסלב
 לא בספר ולא ברסלב, כן
 ואני רואה עכשיו, שכל העולם ממשיכים עצמם לבר... לרבינו הקדוש, לרבי נחמן, כן
 ואני, אני, אני רואה ההפך ממש
 אני, אני היה קשה לי:
 "איך, "גמרתי ואגמור", איך, איך? מה, מה גמרתי?
 אי אפשר לקרוא בספר ברסלב, מה גמרתי? מה?"
 אבל עכשיו אני רואה מה שהוא עשה, כן
 הוא הבטיח "גמרתי ואגמור", הוא, הוא, הוא ינצח הכל, כל העולם, איש אחד, כן
 ואני ראיתי את רבי ישראל, ראיתי מה שזה כח של רבינו שיכול לעשות מבשר ודם
 מאדם, מבן אדם שהוא נולד מגידול של.. מאישה
 והוא בן אדם כמו כל בני האדם, כמו כל העולם
 והוא היה עניין, עניין אחר, היה בעולם הזה, אבל הוא לא היה בעולם, מעולם הזה
 הוא היה מעולם הבא, הוא היה.. {כן}
 ראיתי מה זה ברסלב
 וגם כן הוא, הוא, הוא היה לו מסירות נפש בשביל הרבה נפשות מישראל
 שהוא קירב אותם להשם יתברך והוא.. במסירות נפש ממש
 הוא היה לו פעם אחת, הוא היה במעצר, כן, וסבל צרות כאלה
 ובשבילי, לעצמי הוא היה סובל צרות כאלו
 אם היו נותנים לאחד כל הכסף שבעולם וכל הכבוד שבעולם, היה משליך את זה
 "אני לא רוצה כבוד, לא רוצה כסף, ואני לא רוצה צרות כאלה"
 מה שהוא סבל בשבילי
 על מה סבל?
 הוא חשב אולי יצליח להכניס בי איזה, איזה אור, איזה קצת אור
 שאוכל אולי על ידי זה להתקרב להשם יתברך
 להכיר השם יתברך ולעשות עבודת השם, אולי יצליח
 בשביל זה נתן את כל נפשו, הכל, ולא רואים דבר כזה בעולם

משום צדיק, משום בן אדם, זה רק רבינו, {אצל} רבינו מה?

הוא בא לטבריה, הוא מצא את ישראל בער בטבריה
הוא עזב את המשפחה, צפת ומירון, עזב הכל
ישראל בער, הוא מצא את ישראל בער
הוא ישן בבית כנסת לא היה לו... קר, לא היה לו..
זה מלכות, זה כבר..

אבל הוא היה ישן על ספסל, ומה אכל? לחם, לחם עם תה, לחם עם מים, כן
והוא היה כל החורף בבית כנסת על ספסל, כן
והוא לא ידע שיש לו משפחה, אין לו שום משפחה, אין לו, אין לו..
לא אישה ולא ילדים ולא פרנסה ולא, לא שום דבר
רק הוא מצא בטבריה ישראל בער
מי, מי, מי ראה דבר כזה?

מדבר הזה מלבד ? פלא, פלא כזה, איפה רואים מסירת נפש כזה בשביל..
בשביל ילד, בשביל.. לא שלו, בשביל איזה ילד
אולי הוא יוכל להאיר בו איזה אור שיקיים התורה, שיתקרב להשם יתברך
אולי

אז הוא נתן את כל נפשו, הוא נתן את הילדים, {...}, הכל
לא היה, לא היה, לא צפת ולא מירון ולא שום דבר, רק דבר אחד
היה לו {ישראל בער}
מי, מי שמע דבר כזה? מי..
איפה יש דבר כזה בעולם?

לא היה ולא, ולא, ולא.. רק אצל רבינו הקדוש, כן
אוי, אוי, אוי, אוי, אוי, אוי, אוי, אוי..
והוא, הוא, הוא התרשם מאד, הוא ראה שאני אדם קטן, שאני כלום
אבל הוא ראה שהגבורה שיש לי, הגבורה שיש לי
שאני עומד נגד כוחות כזה, {לומדי תורה} כאלה, ואני חזק ושמח ו..
אז הוא, אז הוא ראה שזה טוב, זה דבר טוב, אז, אז..
בטבריה היה שני משוגעים רבי ישראל, וישראל בער, היה שניים
[....]

ואנחנו רקדנו בליל שבת בריקודים כאלה, בשמחה כזו, עד ש..
כולם היו מתנגדים, עד שכולם נתבטלו ונפלו
"מה זה? איפה הם מקבלים שמחה כזו? איפה הם מקבלים שבת כזה?"
כן, {זה היה מכה ל..}

[מה אכלתם בשבת? עוף?]
אה?

[לא היה עוף, לא היה כלום, היה חלות, חלות היה?]
{...}

[היה דגים משהו לאכול?]
{...}

[העיקר לא האוכל]
היה חתיכת..

[אתה חושב שלהם היה חשוב האוכל]
חתיכות לחם..

[בשבילם היה חשוב רק שמחה וריקודים]
[חתיכת לחם]

יבשים
 [היה ריקודים, נו, מה זה..
 ...] [רקדו]
 [אני נותן לחבר'ה, אתה יודע הכל, מה זה? לא, לא רוצים לרקוד, לא רוצים כלום
 אתה רואה זה..]
 איך הוא נכתב? ואיך הוא בא לטבריה, לישיבה, להארון, להספר? איך?
 והוא.. {...}
 אנחנו שומעים ורואים דבר כזה, רואים, כן
 זה למעלה מן הטבע ויש, יש מאין
 ואיך הוא נמצא בעולם? ואיך הוא בא לעולם? ואיך הוא בא לטבריה? ואיך הוא?
 ...]
 איך? איך?
 זה עוד, פלא כזה עוד לא היה בעולם
 זה רק מרבינו
 רק הפלא, חתימה כזו, חתימה כזו, שום צדיק לא חתם חתימה כזה
 את ה'פשוט, כפול, משולש, מרובע'
 ורבינו הקדוש גם כן בחייו לא חתם, זה רק בהפתק הזה
 [נו, זה אסור..
 לא, לא, לא, לא ידענו, זה, זה..
 זה נמצא ב"ליקוטי מוהר"ן", ורבינו הקדוש מדבר מהשיר הזה
 וודאי הוא, הוא, הוא ה'בעטליר והוא השיר הזה, כן
 אבל כאן הוא מגלה בפירוש לפני כל העולם
 "בְּנֵי בְּחֵם בְּחֵם מְאֻמָּן"
 אוי, אוי, אוי
 [מה עם רב מרדכי סלונימר אחרי שנה הוא התחיל להאמין?
 רבי, רבי, רב מרדכי סלונימר אחרי שנה הוא התחיל להאמין?]
 הוא, הוא, הוא נעשה, הוא ביטל ההתנגדות
 [כן? אבל..
 הוא היה מתנגד כזה
 [אבל..
 נורא..
 [אבל האמין?
 השם השם יצילנו
 ..]
 והוא עשה, זכה לעשות תשובה
 הוא היה האדמו"ר של סלונים, והם כולם מתנגדים, והוא אמר להם:
 "אני לא מתנגד
 [כן]
 ישראל בער עשה..
 [.....]
 [רב מרדכי סלונימר היה..
 אדמו"ר, אדמו"ר גדול
 [האדמו"ר, האדמו"ר..
 [.....]
 [הוא היה בטבריה, הבני בית שלו היו כולם שומעים, אז הוא היה נגדו כל הזמן
 אחר כן, כשבא אחרי הפתק, הוא אמר: "אני לא מתנגד"]

כן
 [אבל, אבל לא נעשה ברסלב, הוא לא, הוא לא..]
 זה, זה, זה נס
 [זה גם כן..]
 מה אתה?
 [אמר לי, כמו הרבי מגור, אמר שהוא לא מתנגד..]
 [אז הוא נתן לך כבוד אחרי כן?]
 אה?
 [אחר כך הוא נתן לך כבוד רב מרדכי סלונים?]
 הוא נתן לי כבוד כל הזמן
 [הו, אתה רואה הוא נתן, הוא נתן לו כבוד כל הזמן]
 כן! אני הייתי אצלו כמו בן יחיד, כן
 [.....]
 אבל אני לא שמעתי לו, אני לא..
 הוא ראה שאני... "מה זה?", נו..
 [הרב צבי יהודה ידע מהפתק?]
 אה?
 [הרב צבי יהודה]
 [צבי יהודה קוק]
 [הרב צבי יהודה קוק ידע מהפתק הזה?]
 [שום אדם לא ידע]
 לא
 [.....]
 [הוא לא גילה, לא גילה]
 [מתי הוא גילה?]
 [... שנים]
 [מתי..?]
 [שלושה שנים]
 [שלוש שנים?]
 [.....]
 [לא, לא גילה לכולם....]
 שזר, שזר היה... ידע על הפתק]
 שזר, הראיתי לו את הפתק
 [כן?]
 [מה הוא אמר? הוא האמין? אה? ...]
 הוא אמר: "שיבוא זמן.. תשמור על זה, יבוא זמן שזה החתיכת נייר יכבוש כל העולם"
 ככה הוא אמר
 [ככה שזר אמר?]
 כן, כן
 [בגין, אתה מכיר את בגין?]
 אה?
 [את בגין אתה מכיר?]
 [מה בגין? בגין בגין מה אתה מדבר על אנשים ש..]
 [.....]
 הוא, הוא היה חופשי לגמרי, שזר, הוא היה בלי שבת, בלי, בלי שום..
 [הוא נפגש איתו..]

כן

[.... בעל תשובה]

ועל ידי רבינו הקדוש רבי נחמן נעשה בעל תשובה

[כן?]

כן!

הוא היה נוסע מירושלים לתל אביב בכל שבת

כי בכל שבת יש, יש ישיבה של ההסתדרות, של מפא"י

יש ישיבה, ביום שבת יש להם זמן, אז כולם באים, כל הגדולים ביום שבת

והוא היה נוסע מירושלים ובא ל"פועל", זה, זה מהסתדרות, כן

נו, ומזמן שהוא, שהשם יתברך סיבב שנעשה קשר בינינו

אז הוא הפסיק לנסוע בשבת, הוא הפסיק לחלל שבת, הוא נעשה בעל תשובה

הוא התפלל בטלית ותפילין בכל יום, כן

והיה לו מחלוקת בבית, האישה לא רצתה שיהיה בעל תשובה

היא אמרה לו {...}..

[מי עוד? איזה עוד אדם מוכר?]

אה?

[איזה עוד אדם מוכר הרב דיבר אתו? איזה אנשים מפורסמים?]

[עגנון, עגנון, עגנון]

עגנון, עגנון

[עגנון, שי עגנון גם?]

כן, הוא

[מה היה אתו?]

היה בנינו קשר כזה

[.....]

הוא..

[אבא, היה לך עם בובר]

[.....]

{....}, מרטין בובר

[איזה בן אדם, בובר, בובר היה בעל שכל?]

הוא..

[כן? אבל לא, לא דתי]

לא, לא דתי, אבל..

[בעל שכל גדול היה]

והוא.. היה לו מחלת לב

[מחלת לב]

מדוע שהוא לא דתי

[הו, הו..]

כן, כן, הוא לא... לא דתי, אבל במחלת לב

[נו, מה היה עם עגנון? מה? אתה..]

עגנון

[היית אצלו, אצל עגנון?]

עגנון ביטל עצמו נגדי כמו {...}

[הוא חזר, הוא חזר בתשובה?]

אה?

[הוא חזר בתשובה בסוף?]

[בובר? לא]

[לא עגנון, עגנון]
עגנון
[חזר בתשובה?]
כן
[הרהורי תשובה]
אני באתי אליו לביתו
והוא אהב מאד לשמוע מדברי רבינו, מעניין רבינו ואנשיו המקורבים, ומה שסבלו, כן
הוא היה נורא מאד
[הוא כתב איזה שיר על ברסלב?]
הוא ביטל עצמו, לא השגיח על כבודו, הוא..
פעם נפגשתי אתו בתל אביב
הוא היה בתל אביב, והוא קיבל אותי באהבה כזו, בשמחה כזו שלא רואים דבר כזה, כן
[צריכים לשמור את השבת, אתה רוצה לעשות שבת..]
אני..
[אצלי, להתחיל את השבת באמת, בשמחה]
{...}
[אני]
{...}
[לא, באמת, מה זה..]
{..}
[זה העיקר לשמור את השבת]
היה בעולם חכמים גדולים מפורסמים, כן...

סוף קלטת 21א